

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 220/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou PARA advokáti, s. r. o., Gagarinova 10/A, Bratislava, IČO 47 258 969, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Marek Para, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Tdo 54/2020 z 5. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Tdo 54/2020 z 5. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a zároveň si uplatňuje aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 Tk 3/2015 zo 17. januára 2019 bol sťažovateľ uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Podstatou skutku bolo pestovanie a prechovávanie rastlín konope, ktoré po vysušení naplnili zákonom predpokladané kvalifikované (tzv. veľký rozsah) množstvo. Týmto rozsudkom bol sťažovateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov, pre ktorého výkon bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom

stráženia, spolu s trestom prepadnutia vecí presne určených vo výroku o treste a ochranným dohľadom v trvaní jedného roka.

3. Proti tomuto odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podali odvolania sťažovateľ aj prokurátor, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4 To 39/2019 z 12. septembra 2019 zamietol podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

4. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom si uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) Trestného poriadku a ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté. Predmetom dovolania sťažovateľa bola jeho námietka týkajúca sa určenia rozsahu trestného činu, ktorý viedol k rozhodnutiu o právnom posúdení skutku v kvalifikovanej skutkovej podstate a tiež námietka týkajúca sa nedostatočného zdôvodnenia odmietnutia návrhov na doplnenie dokazovania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti spochybňoval výber a rozsah reprezentatívnej vzorky rastlín, t. j. vzorky rastlín, ktorá by umožňovala zovšeobecniť závery o tejto vzorke na celú skupinu zaistených rastlín, teda aj na neposudzované rastliny. Sťažovateľ v tomto kontexte uviedol, že počas odvolacieho konania objednal ďalší znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, no tento bol reálne dodaný až po jeho právoplatnom odsúdení, pričom najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že takýmto znaleckým posudkom by sa mal zaoberať súd v konaní o povolení obnovy konania, a nie v dovolacom konaní. Sťažovateľ uzavrel argumentáciu v tejto časti svojej ústavnej sťažnosti tým, že v prípade, ak by podal návrh na obnovu konania, bude o tom informovať aj ústavný súd.

6. V ďalšej časti svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ extenzívne citoval návrh generálnej advokátky [REDACTED] prednesený pred Súdny dvorom Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) 22. januára 2020 vo veci C-634/18. Súdny dvor následne rozhodol v predmetnej veci (C-634/18) rozsudkom z 11. júna 2020, pričom výklad pojmu „značné množstvo omamných alebo psychotropných látok“ ponecháva na posúdenie vnútroštátnym súdom v každom jednotlivom prípade, pokiaľ je tento výklad rozumne predvídateľný. Sťažovateľ ale tvrdil, že v jeho prípade absentovali takéto rozumne predvídateľné pravidlá na výber reprezentatívnej vzorky. Okrem toho sa sťažovateľ domnieval, že predvídateľné pravidlá absentovali aj na určenie hodnoty posudzovaného množstva konope. Poukázal pritom na okolnosť, že v odsudzujúcom rozsudku vychádzal okresný súd z najnižšej ceny za jeden gram konope v regióne Banská Bystrica, pretože v danom období nemala národná protidrogová jednotka získané ceny za jeden gram konope v Nitrianskom kraji. V súvislostiach sťažovateľ poukazuje, že osobitný problém (bod 11 ústavnej sťažnosti) predstavuje posúdenie otázky, resp. dovolacej námietky, či výklad pojmov „väčšie“, „značné“ a „veľké“ množstvo omamných látok je z ústavnoprávneho hľadiska podľa vnútroštátneho práva a vnútroštátnej súdnej praxe rozumne predvídateľný, a tým zodpovedajúci požiadavkám článkov 20, 21 a 49 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

7. Z už uvedených dôvodov sa sťažovateľ domnieva, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

9. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť:

10. Najvyšší súd v napadnutom uznesení na dovoláciu námietku sťažovateľa týkajúcu sa výberu reprezentatívnej vzorky konope uviedol, že obsah tejto námietky sa nevzťahuje na nezákonné vykonanie dôkazov, ako to predpokladá § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Nezákonné vykonanie dôkazov totiž znamená ich vykonanie v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami, pričom sťažovateľ pod nezákonné vykonanie dôkazov zahrnul aj to, že nesúhlasí s niektorými závermi (zákonne) vykonaného dôkazu (znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý bol vykonaný ako dôkaz na hlavnom pojednávaní, pozn.) z dôvodu namietaného pochybenia pri výbere tzv. reprezentatívnej vzorky zaisteného konope a nesprávneho opisu veci zaistenej pri domovej prehliadke (čo ale nebolo predmetom ústavnej sťažnosti). Najvyšší súd sa touto skutočnosťou v napadnutom rozhodnutí podrobne zaoberal a adekvátnym spôsobom k jej preskúmaniu a vyhodnoteniu aj pristúpil.

11. Najvyšší súd preskúmal aj námietku smerujúcu k opakovanému výsluchu [REDACTED] s poukazom na odôvodnenie prvostupňového súdu, s ktorým sa stotožnil, a dodal, že podľa § 371 ods. 1 písm. i) časti vety za bodkočiarkou Trestného poriadku správnosť a úplnosť skutku pri dovolaní podanom obvineným dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Najvyšší súd tak na uvedenú námietku sťažovateľa s poukazom na príslušnú rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu dal adekvátnu odpoveď, čo je pre posúdenie ústavného súdu v tejto časti podstatné.

12. K predloženému ďalšiemu znaleckému posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý sťažovateľ pripojil ako prílohu k svojmu dovolaniu, najvyšší súd konštatoval, že obsah takéhoto znaleckého posudku, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii až po právoplatnom ukončení trestného konania, môže byť relevantný pre konanie o povolení obnovy konania, a nie v rámci dovolacieho konania.

13. Najvyšší súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (strany 13, 14 a 15 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu) preto uzavrel, že z tohto dôvodu v predmetnej veci uvedený dovolací dôvod naplnený nebol.

14. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa dostatočne zaoberal dovolacími námietkami sťažovateľa, pričom jeho závery sú úplne logické a zrozumiteľné. Ústavný súd sa s nimi stotožňuje a dopĺňa, že nevykonaním dôkazu, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii až po právoplatnom skončení pôvodného trestného konania, nemohlo byť logicky v tomto pôvodnom konaní porušené jeho právo na obhajobu, ako to predpokladá § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi argumentáciou sťažovateľa o tomto znaleckom posudku, ktorý sa

dostal do jeho dispozičnej sféry až po jeho právoplatnom odsúdení, a napadnutým uznesením najvyššieho súdu absentuje preto akákoľvek príčinná súvislosť. Navyše sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti ani len nenaznačil závery z predmetného znaleckého posudku. Úplne irelevantné (vo vzťahu k preskúmvanej ústavnej sťažnosti) je aj tvrdenie sťažovateľa, že v prípade podania obnovy konania to oznámi ústavnému súdu. Prípadné podanie návrhu na povolenie obnovy konania totiž žiadnym spôsobom nesúvisí s výsledkom dovolacieho konania. Legálna konštrukcia a dôvody týchto dvoch mimoriadnych opravných prostriedkov sú diametrálne odlišné, a preto nemôžu byť ani predmetom posudzovania akejsi ich vzájomnej subsidiarity v konaní pred ústavným súdom.

15. Takmer polovicu obsahu svojej ústavnej sťažnosti vyčlenil sťažovateľ citáciám návrhu generálnej advokátky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] predneseného pred Súdny dvorom 22. januára 2020 vo veci C-634/18, pričom samotný záver v tomto konaní pred Súdny dvorom (výklad pojmu značné množstvo omamných alebo psychotropných látok ponecháva na posúdenie vnútroštátnym súdom v každom jednotlivom prípade, pokiaľ je tento výklad rozumne predvídateľný, pozn.) žiadnym spôsobom nespochybňuje závery v napadnutom uznesení najvyššieho súdu. Navyše kvalitu „rozumnej predvídateľnosti“ spojil Súdny dvor s výkladom pojmu značné množstvo omamných a psychotropných látok, a nie s technickým postupom pri výbere reprezentatívnej vzorky (ako sa vo svojej argumentácii snažil naznačiť sťažovateľ). Ústavný súd iba na okraj podotýka, že ak orgány činné v trestnom konaní zaistili také množstvo nelegálne pestovaných rastlín konope, že bolo potrebné vyberať z nich reprezentatívne vzorky, v rámci rozumnej predvídateľnosti zrejme nemohlo ísť o malé množstvo. Odkazy na znenie charty ústavný súd v týchto súvislostiach považuje za súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa, ktorý v petite ústavnej sťažnosti namieta „len“ porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

17. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením práva na spravodlivé konanie ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nepripustnosť ústavnej sťažnosti:

18. Napokon k námietke sťažovateľa, že v trestnom konaní absentovali aj pravidlá na presné a rozumne predvídateľné určenie ceny zaisteného množstva konope, ústavný súd uvádza, že podľa pripojeného dovolania sťažovateľa v predmetnej trestnej veci sťažovateľ túto okolnosť žiadnym spôsobom nezahrnul do svojho dovolania.

19. Z obsahu dovolania a napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva a podstatným pre posúdenie je, že sťažovateľ v tejto časti nesprávne (neúplne) podaným dovolaním z hľadiska jeho

obsahu a dovolacích dôvodov (napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu) riadne nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, resp. ani nepreukázal, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, čo ale vylučuje možnosť prieskumu ústavným súdom. V prípade podania dovolania s úplnou a so správnu dovolacou argumentáciou by sa touto v rámci príslušnosti zaoberal z dôvodu príslušnosti najvyšší súd, a nie až ústavný súd na základe podanej ústavnej sťažnosti.

20. Keďže sťažovateľ námietku týkajúcu sa možného porušenia označeného práva na spravodlivý proces spočívajúcu v skutočnosti, že cenu zaisteného množstva konope nepovažoval za rozumne predvídateľnú, vôbec neuplatnil v konaní pred dovolacím súdom, ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti (smerujúcu práve proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, pozn.) pri jej predbežnom prerokovaní vo vzťahu k uvedenej námietke odmietol pre jej neprípustnosť [§ 56 ods. 2 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj náhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu